

Tento úryvek z knihy Viléma Bufky Bombardér T2990 se odmlčel na mě jako třináctiletého chlapce mocně zapůsobil:

Na podlouhlých nízkých lavicích seděli zmučení lidé, muži, ženy, starci a i ještě nedospělé děti. Kolem stáli čelem ke zdi další. Na mnoha místech byly čerstvé stopy krve. Mučírna, otrásl jsem se hrůzou a sotva jsem se vzpamatoval z prvního úděsného dojmu, už se na mě řítila stůra s odulou tváří a zařvala:

„Ty český prase, tady budeš stát tak dlouho, až se poděláš!“

„Měl jsem pěsti sevřené. Kdyby se mě byl v tuto chvíli dotkl, nebyl bych se už ovládl a asi by mě odsud odnesli v prostěradle. Ale právě v tuto chvíli vstoupil dovnitř Petr Uruba. Sotva mě spatřil, zavolal jako někde na taneční zábavě v Londýně:

„Hallo, Bill. What the hell are you doing here?“ (*Ahoj Bille, co děláš tady v tom pekle?*)

„V tom okamžiku se na něho vyřítla ta šelma, která mě před chvílí tak rozběsnila. Petr před ní couvl, zvedl před sebe ruku a německy zavolał:

„Stůjte, kam jste mě to zavedli? Co je to za lidi?“

Skrček se zastavil jako přikován. Vycítil, že před ním stojí někdo, kdo ho ovládá svou vůlí. Blekotal.

„Vy jste.....?“

„Jsem anglický letec, válečný zajatec a s vámi nemám vůbec nic dělat, rozumíte?“ pokračoval Petr strohou němčinou. Stůra po něm chňapla svou prackou, ale Petr zavolał: „Nedotýkejte se mě!“

A řekl to takovým způsobem, že stůra strnula na místě a jen chrlila z úst nepřetržitý proud nadávek. Petr se postavil klidně vedle mne. Jeho vystoupení sem vneslo závan svěžího „svobodnějšího vzduchu“.

Tehdy jsem těch pár vydaných knih o našich letcích v RAF četl spíše jako dobrodružnou literaturu, ale přesto se mi jméno Petr Uruba vrylo hluboko do paměti. Netušil jsem, že uplynou necelé dvě desítky let a já se se svým dětským hrdinou setkám a bude nás pojít až do jeho smrti přátelství a můj obdiv.

Petr Uruba byl sice zaměstnán jako obchodní příručí, avšak l. 10. 1935 byl přijat do ŠLD v Prostějově, do čtyř pilotů. Po absolvování byl l. 4. 1937 odveden k prezenční službě k Leteckému pluku 6 v Hradci Králové a od l. 8. 1938 se stal frekventantem v kurzu létání za noci podle přístrojů. V listopadu následovalo převelení k Leteckému pluku 2 v Olomouci. K l. 4. 1939 odešel z činné služby a za 2 měsíce přešel hranice do Polska. Dne 28. 7. odjel vlakem do Gdyně, kde nasedl na loď Chrobry, která ho odvezla do Francie. Z přístavu Bolougne, kam se dostal l. 8.m, odjel vlakem do Paříže. Zde vstoupil do Cizinecké legie, v polovině září 1939 byl zařazen do pilotního výcviku a l. 5. 1940 přemístěn k čs. doplňovacímu tělesu v Bordeaux. Po kapitulaci Francie odplul lodí Karavan l. 6. 1940 do anglického přístavu Falmouth. Byl přijat do RAF VR a 29. 7. 1940 zakotvil na základně RAF Honington, kde se soustředila základní sestava nově utvořené 3ll. bombardovací perutě.

Dva dny před Štědrým dnem byl zařazen do osádky Františka Fogoše jako druhý pilot. Svůj pátý operační let absolvoval Petr Uruba 6. 2. 1941 na přístav Boulogne. Cíl byl úspěšně dobombardován a letoun se vracel zpět do Anglie. Ale nezkušený navigátor Emil Bušina, který absolvoval svůj první nálet, byl následkem velké výšky v polovědomí a byl schopen jen kontrolovat rychlost letounu. Vinou špatné navigace letoun změnil kurz a přistál na okupovaném francouzském letišti. Celá osádka byla zajata, Petr Uruba byl převezen k výslechu do tábora Dulag Luft a po týdenním pobytu byl přeložen do tábora Stalag Luft I Barth, kde strávil více než rok. Pak následoval půlroční pobyt v táboře Stalag Luft 3 Sagan a další převoz zpět do Barthu. Dne 23. 7. 1944 jej gestapo převezlo k výslechům do Prahy. Po několikátýdenním pobytu v Petschkově paláci a v Loretě následoval opět převoz k Baltickému moři do tábora Barth. Poslední destinací byl tábor Oflag IV C Colditz. Zde se Petr Uruba dočkal svobody 16. 4. 1945 a po návratu do Anglie se prezentoval v Cosfordu. Dostal dovolenou na zotavenou a ve Wolwerhamptonu absolvoval osvěžovací pilotní výcvik. Dne 18. 8. 1945 se vrátil do osvobozené vlasti, ale létání se dlouho věnovat nemohl. Konečně až po sametové revoluci se mu dostává morální rehabilitace, mohl se setkat také se svými válečnými kamarády žijícími v zahraničí. Petr Uruba se účastnil mnoha vzpomínkových akcí, besed, setkání, ale pořád zůstal skromným člověkem. Na rozdíl od Františka Fajtla, Františka Peřiny a Aloise Šišky, ze kterých se staly málem mediální hvězdy, bývalý pilot 3llsq žil jakoby v jejich stínu, přestože i on by si zasloužil stejnou pozornost. Ještě v roce 2002 se setkal s britským zajatcem Alanem McKayem, se kterým se potkal za války v Saganu. Bohužel s přibývajícím věkem se přihlásily nemoci a poslední rok svého života strávil Petr Uruba v nemocnici. Statečné srdce letce dotlouklo, můj obdiv trvá dál...

Vítek Formánek